

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – योग

परीक्षा : जानेवारी – २०२३

सत्र – १

विषय:- राज्यशास्त्राची ओळख (भाग -१) (PCG – 101)

दिनांक : २३/०१/२०२३

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)**
- १.१ राज्यशास्त्राच्या विविध अभ्यासपद्धती स्पष्ट करा.
 - १.२ राज्यशास्त्र आणि अर्थशास्त्र व राज्यशास्त्र आणि मानसशास्त्र यांमधील संबंध उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा.
 - १.३ राज्याची व्याख्या सांगून, राज्याचे मूलभूत घटक स्पष्ट करा.
 - १.४ जॉन लॉकच्या सामाजिक कराराची वैशिष्ट्ये सांगून, गुण व दोष लिहा.
 - १.५ राज्याच्या विकासाच्या प्रमुख अवस्था स्पष्ट करा.
 - १.६ सार्वभौम सत्तेचे प्रकार लिहा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- २.१ राज्यशास्त्राचे महत्त्व विशद करा.
 - २.२ राज्याच्या उदयाचा ईश्वरी वरदान सिद्धांत स्पष्ट करा.
 - २.३ सार्वभौम सत्तेची लक्षणे लिहा.
 - २.४ लिखित राज्यघटनेचे गुण व दोष स्पष्ट करा.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- ३.१ रूसोची 'सामुदायिक ईहा' संकल्पना.
 - ३.२ राष्ट्रराज्यांचे भवितव्य
 - ३.३ अनेकसत्तावाद
 - ३.४ राज्यघटनेद्वारा राज्ययंत्रणेचे संचलन

Translation in English
Sub: Introduction to Political Science (Part - 1) (PCG-101)

Date: 23/01/2023

Marks : 60

Time : 10.00 am To 12.30 pm

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Explain the various methods in the study of political science.
- 1.2 Explain with examples of the relationship between Economics and Political Science and Psychology and Political Science.
- 1.3 Define State. Explain the essential elements of state.
- 1.4 Explain the characteristics, merits and demerits of Social Contract Theory of John Locke.
- 1.5 Explain the main stages in the evolution of state.
- 1.6 Write the types of Sovereignty.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Explain the importance of Political Science.
- 2.2 Explain the Divine Origin Theory of origin of State.
- 2.3 Write the characteristics of Sovereignty.
- 2.4 Explain the merits-demerits of written constitution.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Rousseau's concept of General Will
- 3.2 Future of Nation-states.
- 3.3 Pluralism
- 3.4 Constitutional Governance of the State.